

ULPSURPULS

SARDARABAD

AÑO III Nro. 52

BUENOS AIRES Sábado 17 de diciembre de 1977

EDITORIAL

La Desigualdad Social es Inevitable

Definida nuestra posición respecto al término liberal y al lugar que ocupa en nuestro planteo la religión cristiana, exponemos cómo concebimos a la igualdad en la sociedad.

En toda sociedad hay superiores y subordinados: los primeros son los facultados para decidir y la función de los segundos es la de acatar. Las decisiones de los superiores tienen por finalidad la prosperidad de todos coordinando el obrar humano y adaptándolo a los requisitos de la conservación de la sociedad. Forman parte de las decisiones de los superiores, las aspiraciones y demandas de los subordinados.

Desde el punto de vista jurídico, no existe esa jerarquía: todos los hombres son iguales ante la ley, con los mismos derechos y obligaciones en el proceso.

Es decir, que por un lado está la igualdad de derechos, y por el otro, la aspiración al bien común. Política o ideológicamente, hay dos corrientes extremas que se aferran a cada uno de estos dos principios: la individualista, compuesta por los sectores de la sociedad independientes y económicamente fuertes, quienes para explicar la igualdad parten de la base de que todas las personas tienen las mismas oportunidades, que cada uno es libre de alcanzar su máximo bienestar y que esa libertad de desarrollo del talento individual no debe ser limitada. La segunda corriente es la de los colectivistas, generalmente dependientes y de ingresos inferiores, quienes sostienen que sólo es posible alcanzar la igualdad cuando el Estado restringe la libertad y reduce los derechos individuales interviniendo en las relaciones interhumanas para equilibrar las situaciones y oportunidades.

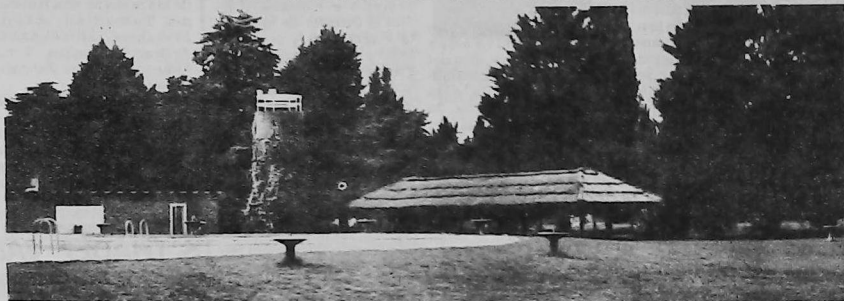
Como vemos, mientras la teoría individualista susienta el principio de que originariamente los hombres son completamente iguales, la tesis colectivista quiere llegar a implantar una sociedad en la que todos los hombres sean completamente iguales. La primera carece de confirmación científica y la segunda es sencillamente utópica.

La Organización Ramgavar Azadagan (ODLA) ni acepta la hipótesis de la igualdad originaria entre los hombres, ni pretende alcanzar una igualdad final en la sociedad. Por el contrario, nuestra posición es que siempre ha existido desigualdad entre los hombres, que siempre ha habido clases sociales — llámense esclavos y patricios, o siervos y señores feudales, u obreros y patronos — y que seguirán existiendo como efecto natural de las circunstancias sociales. En otras palabras, consideramos que la desigualdad o jerarquía social es la realidad; esto no significa que admitamos que los débiles sean víctimas de los fuertes; pero una nivelación absoluta entre los hombres, no es posible. La sociedad no es un mecanismo perfecto y estático, carente de errores; por el contrario, su funcionamiento es imperfecto y perfeccionable. Hay en ella desorden, movimiento y tendencia. Es precisamente esta característica la que engendra la búsqueda de conquistas sociales para el logro de una mejor convivencia.

Frente a esta desigualdad, la función del Estado no es la equiparación de las clases sociales sino la adopción de medidas tendientes a disminuir la distancia entre los niveles cuando es excesiva, y a mantener un régimen de coexistencia pacífica entre ellas.

(continuará)

Un verdadero remanso

En este maravilloso parque de diez mil metros cuadrados, con una tentadora pileta, se reunieron, el 11 de diciembre, más de ochocientas personas convocadas por la Unión General Armenia de Beneficencia. El día transcurrió en una atmósfera de alegría y de placer de vivir al aire libre. Al mediodía no podía faltar el sabroso asado "con fierritos" y la calidad del buen vino argentino. Acompañaron y honraron la fiesta integrantes de la Comisión Directiva de UGAB de San Pablo, quienes tuvieron la gentileza de hacer una importante donación para las finalidades del Campo Recreativo Aldebarán.

Mientras las señoras charlaban a la sombra de los enormes árboles y los chicos se zambullían sin descansar, se desarrollaba el Campeonato de Ta-

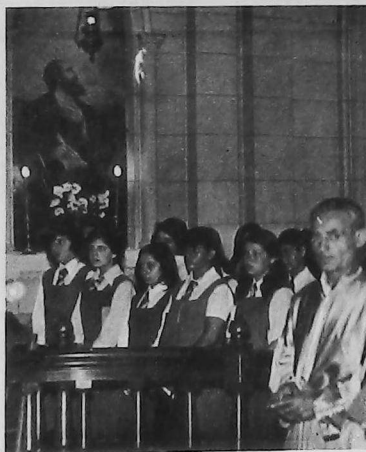
bl, del que resultó ganador Juan Kalpakian.

Animó con sus ritmos el conjunto orquestal Ararat, compuesto en su mayoría por alumnos del Colegio Manogian. Con sus ritmos armenios, desde las seis de la tarde hasta las diez de la noche, y la nota de mayor simpatía fue ver a los más chiquitos contorneándose con las cadencias del folklore armenio.

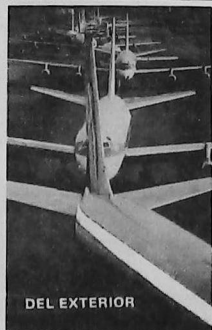
La organización fue perfecta y el ingreso a la pileta fue condicionado a la revisión médica. De este modo queda inaugurado el Campo Recreativo de UGAB, y el ingreso en lo sucesivo será de mil pesos, con todos los derechos incluidos y hay abonos para toda la temporada, en condiciones aún más convenientes.

Educación en lo Armenio

El domingo 4 de diciembre, los alumnos del Instituto Marie Manogian asistieron a una Misa de Acción de Gracias en la iglesia catedral armenia. Fue una ratificación más del espíritu de armenidad que insufla la Unión General Armenia de Beneficencia en sus alumnos, y de su vocación cristiana. La institución prepara en sus aulas a una generación cívicamente formada, preparada para la convivencia armónica y ejercitada en la libertad.

El 15 de diciembre es el cumpleaños de nuestro querido obispo, Primado de la Iglesia Armenia para la América del Sud, Su Excelencia Monsenor Papken Abadian. Por tan fausto motivo, llegamos junto a su silla pastoral para manifestarle nuestra total adhesión y para pedir al Altísimo que le de salud, y éxito en su función apostólica para beneficio de su rebanó espiritual.

ՍՓԻՒՌ-ՔԱՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

● Este año se cumplen trescientos del natalicio de Abad Mekhitar de Sebastia, fundador de la Congregación Mekhitarista en Armenia como en las colectividades de todo el mundo se realizaron actos conmemorativos. Viena, Estambul, Alepo y Nueva York son ciudades en las que la recordación alcanzó un brillo de relieve, con entusiastas muestras de carino y merecido reconocimiento al gran sacerdote que fundara un grupo de religiosos que tanto hizo y hace por la cultura nacional.

● El 6 de noviembre se conmemoró el quincuagésimo séptimo aniversario de la heroica defensa de Hadjin. El programa conmemorativo comenzó en la iglesia de San Juan Evangelista con la celebración de la Santa Misa; luego se ofreció un *madagh* a cuyo término hablaron el secretario de la Unión Compañerista de la Unión Compañerista Patriótica Armenia de Hadjin, Mardiros Kradjian, quien relató detalladamente cómo ocurrieron los hechos recordados. El acto concluyó coreando todos los asistentes la canción *Guileguia*.

●Ha sido publicado el libro Cuarenta millones de turcos o la democracia salvaje, cuyo autor es Claude Ringlais: un capítulo de quince páginas, que lleva por título **La sombra armenia**, se refiere a la Cuestión Armenia.

●El Reverendo Padre Vaché Inknadossian fue consagrado como Archimandrita por el Patriarca armenio de Jerusalén, en reconocimiento de su ardua labor apostólica.

● Al carecer de un representante turco para ser enviado al Festival Cinematográfico Internacional que se realizó en Erevan a partir del 16 de noviembre, Turquía se vio en la necesidad de recurrir al Dr. Mishavir Alianakian, uno de los importantes cineastas armenios de Estambul.

Italia
 ● Este año se cumplen trescientos del natalicio del Abad Mekhitar de Sebastia, fundador de la Congregación Mekhitarista. Tanto en Armenia como en las colectividades de todo el mundo se realizaron actos conmemorativos: Viena, Estambul, Alepo y Nueva York son ciudades en las que la recordación alcanzó un brillo de relieve, con entusiastas muestras de cariño y merecido

Catolicós de Todos los Armenios: Mario Rigo. Intendente de Venecia. Cardenal Lucciani, Patriarca de Venecia, el embajador de Gran Bretaña, altos oficiales de las fuerzas armadas y de seguridad de Italia, el Director del Seminario Levonian Haigazanian de Roma Reverendo Padre Nersés Setian, artistas, escritores, universitarios y elevadas personalidades de círculos intelectuales.

reconocimiento al gran sacerdote que fundara un grupo de religiosos que tanto hizo y hace por la cultura nacional.

En Armenia, importantes personalidades exaltaron la vida y obra del Abad Mekhitar; Echmiadzin, sede de la Iglesia Apostólica Armenia, la Academia de Ciencias, el Madenatarán y la Universidad Nacional de Erevan compitieron en sus honras.

icipar de la celebraci3n se congregaron en Venecia el Abad General de la Congregaci3n Mekhitarista de Viena. Reverendo Padre Krikoris Manianak acompaado por el teniente Reverendo Padre Agustín Seculian. Asistieron al acto seiscientos personas, entre quienes se destacaban el Cardenal Willebrand, el Patriarca cat3lico Su Beatitudo Himoak-Pedro XVI Guedjian, Su Excelencia Monseor Serovp Manoukian, Arzobispo de la Iglesia Apost3lica Armenia de París y Legado de Su Santidad Vazken

Dirigió la ceremonia el Reverendo Padre Levon Zekian, quien se expresó en armenio e italiano, e invitó al Director de la revista **Pazmaveh** y conocido historiador Reverendo Padre Nersés Der Nersian a leer la proclama de Su santidad el Papa Paulo VI, con este motivo. Después se leyó el telegrama del Presidente de Italia, Giovanni Andreotti y la carta del Católico Coadjutor de la Casa de Cilicia, Mons. Karekin II, fueron mencionados los telegramas enviados por los Patriarcas armenios de Jerusalem y Estambul y de obispos armenios de las Iglesias Apostólica Armenia y Católica Romana y adiciones de personalidades de Armenia y la Diáspora. Habló después el intendente de Venecia, quien llevó el saludo de la ciudad a la memoria de Mekhitar y el reconocimiento por las relaciones que durante siglos mantuvieron en lo cultural, político y económico los armenios e Italia, culminando con el establecimiento del Abad Mekhitar en la isla de San Lázaro.

El Abad General de la Congregación, Reverendo Padre Boghos Ananian agradeció a Venecia en nombre del pueblo armenio, en especial, y al gobierno italiano en general, por permitir el establecimiento, en el corazón de Europa, de un centro cultural de la importancia de San Lázaro.

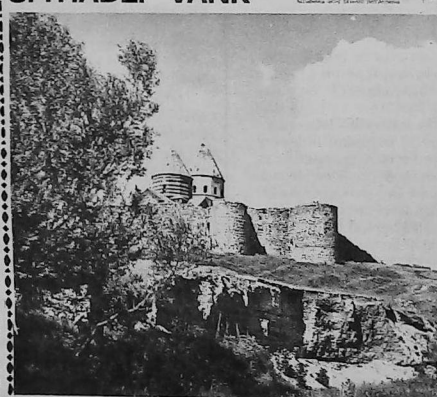
El coro de la Catedral de San Marcos, dirigido por el maestro Alfredo Bravi, interpretó los cánticos sagrados **Der Guezto, Sanctus y Cristo Crucificado**, de Gomidas y Cristo se reveló entre nosotros, de Ekmalian y el himno de la Congregación.

En la parte final habló el Cardenal Willebrand, quien destacó la labor ecuménica desarrollada por Mekhitar.

DESDE EREVÁN

● En los últimos tiempos ha renacido en los círculos científicos de Italia un interés especial por el estudio de Armenia y de su cultura: no es la primera vez que el profesor Bolonnesi visita Armenia y en esta ocasión declaró: "Cada vez que visito a Armenia experimento un renovado

S. THADEI' VANK

●Una de las publicaciones de la Universidad de Milan.

artes plásticas de diversos autores armenios: la Universidad de Milán dedicó los años 1976 y 1977 a la cultura armenia y una vez por semana se desarrollaron actos, dieron conferencias, proyecciones y exposiciones sobre el tema; se crearon departamentos de investigación armenológica, y son varios los estudios lingüísticos armenios que se profundizan actualmente por filólogos italianos.

SAN

Reconhecendo o grande valor que o Professor representa para todos nós, a UGAR lhe prestou uma homenagem no último dia 17 de Novembro, durante um jantar especial em sua sede social.

Exmo. Sr. Prof. Dr. Antranik Manissadjian e Senhora Exmo. Sr. Comendador André Jafferian, digno presidente de UGAB de São Paulo, Colegas e diretores da UGAB, poucas vezes se nos apresenta qual seja de saudar um colega, companheiro e amigo. Saudar a pessoa do Prof. Dr. Antranik Manissadjian, nosso homenageado, que isso bem o sabemos, ascendeu rapidamente na vida profissional, atingindo os cumes da ciência, colocando-se entre a elite da classe médica Brasileira. É desnecessário falar da sua escalada, galgancos, degraus por degraus, de presidência, doutoramento.

la América Latina. E
 a. Como veem todos, eis
 uma carreira cheia de
 laureas e lutas. Eis um
 homem que, como médico,
 enche de orgulho seu
 familiares, amigos e com-
 patriotas Armênios.
 E é um homem que como
 tal, sempre soube cultivar
 as qualidades morais,
 salientando-se o amor,
 o carinho e dedicacao aos
 outros, doando-se
 inteiramente aos enfermos
 pequeninos, em todos os
 momentos em que se
 visseem necessário.
 Eis um homem que, como
 esposo e pai, sempre
 encontrou horas para
 pregar amor e ternura em
 seu lar fazendo-se um
divino pai

PABLO

Durante o jantar em homenagem a Prof. Dr. Antranik Manissadjian.

Uma Plaqueta de homenagem.

DONACIONES A SARDARABAD

mestre que pelo seu comportamento e carinho, traz a família unida.

Com esta simples homenagem, nós, que aqui nos encontramos e também aqueles que por motivo de For a maior não puderam comparecer, desejamos que seus trabalhos se multipliquem, trazendo novos ensinamentos: que sua pessoa continue trazendo consolo e confian a aqueles que necessitam: que sua família usufrua o convívio do esposo e pai por muitos e muitos anos. ao lado também de todos nós, que tanto o admiramos.

NUEVO PROFESIONAL

El próximo 19 de diciembre a las 20.00 hs. en el Palacio de las Convenciones Anhembi, de esta ciudad el joven Jorge Kevork Der Haroutiounian recibirá el diploma de ingeniero civil, título que obtuvo hace apenas una semana. El nuevo profesional es hijo del Sr. Zaven Der Haroutiounian, miembro del Consejo Directivo de UGAB, filial San Pablo.

Com. José Distchekejian
Com. Avedis Clemente Kherlakian
Bedros Tchalian
Varujan Burmaian
Benefactor Paren Bazarian
Krikor Sapedjian
Dr. Avedis Karabachian
Levon Mekhitarian
Benjamin Distchekejian
Eduardo Mekbekian
Com. Karnig Bazarian
Ochin Mosditchian
Ascencao S. Kouyoumdjian
André Jafferian
Irmãos Parseghian
Calçados STRONG
Diran Mosditchian
Krikor Bondakian
Garabed Pilavjian
Pedro Gananian
Hovsep Seraidarian
Armen Karobayadjan

20.000 cr.
20.000 cr.
10.000 cr.
10.000 cr.
10.000 cr.
5.000 cr.
5.000 cr.
5.000 cr.
4.000 cr.
3.000 cr.
3.000 cr.
3.000 cr.
3.000 cr.
3.000 cr.
2.000 cr.
2.000 cr.
2.000 cr.
2.000 cr.
1.000 cr.
1.000 cr.
1.000 cr.
1.000 cr.
1.000 cr.

AGRADECIMIENTO Y FELICITACION

La Dirección de Sardarabad agradece a los donantes de San Pablo su muy valorada colaboración con los altos fines perseguidos por nuestra publicación. Asimismo, aprovecha esta inmejorable oportunidad para saludar a la colectividad armenia del Brasil y desearle que tenga un muy Buen Año 1978 y una Feliz Navidad.

SEGURIDAD EN SEGUROS

- ACCIDENTES DEL TRABAJO
- ACCIDENTES PERSONALES
- AERONAVEGACION
- AUTOMOTORES
- CRISTALES
- GANADO
- GRANIZO
- INCENDIO
- ROBO
- PERDIDAS DE BENEFICIOS
- RESPONSABILIDAD CIVIL
- HACIA TERCEROS
- RIESGOS VARIOS
- TRANSPORTES TERRESTRES Y MARITIMOS
- VIDA (Colectivos e Individuales)

Malpaso 42 - 9° - 7° P. Plaza - T.E. 30-67118
Buenos Aires
Sucursales en Tucumán y Córdoba

El Comendador Avedis Clemente Kherlakian

El Comendador Avedis Clemente Kherlakian es una figura señera en la historia de la colectividad armenia de Brasil. Hijo de Anna y Serop Kherlakian, pertenece a una familia que ya era importante en la orinda Marash. Especializado en Economía, supo llevar adelante una situación material de progreso gracias, no sólo a su intuición comercial muy desarrollada sino a un cúmulo de cursos de perfeccionamiento seguidos en su medio; entre ellos mencionaremos sus estudios sobre Administración de Empresas en el Instituto Paulista de Administração de Empresas; de matemática aplicada estadística económica, análisis y evaluación de proyectos, macroeconomía y matemática financiera, en la Universidad de San Pablo, Ordem dos Economistas.

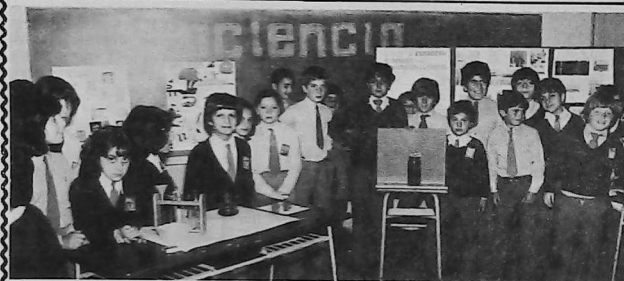
El Comendador Kherlakian ocupó importantes cargos y funciones: Director Presidente de "Irmãos Kherlakian, exportação, indústria comércio e

importação Ltda."; Director Presidente de "Kher, Empreendimentos e Administração Ltda."; Miembro del Consejo Superior de la orden y sindicato de economistas; Presidente del Consejo Superior de la Iglesia San Gregorio el Iluminador; es Comendador en el grado de Caballero, conferido por el Papa Juan XXIII y merecedor de varias medallas y hon-

ras por su participación en la vida comunitaria. La ciudad de San Pablo le otorgó diplomas y medallas, así como asociaciones paulistas de economistas y educacionales.

Está casado con Maria J. Kherlakian y es padre de tres hijos, Ricardo, Reynaldo y Ana Elizabeth. Es el feliz abuelo de Alexandro Antonio.

MONTEVIDEO

EXPERIENCIA ENEL COLEGIO NUBARIAN
Los alumnos de primaria y preprimaria de este Instituto realizaron una muestra científica en una jornada durante la cual la escuela estuvo abierta para sus padres y demás familiares. Los niños asombraron a los asistentes por la elocuencia y capacidad con que se manifestaron como verdaderos "investigadores científicos".

VISITA ESCOLAR

El coro polifónico de primaria de la Scuola Italiana visitó al Nubarian y brindó su arte a los alumnos, quienes, reunidos en el Salón de Actos, aplaudieron a los jóvenes intérpretes: retribuyendo la atención cantó el coro polifónico del Nubarian. Estuvieron presentes las Directoras de ambas escuelas y la Sra. de Nalbandian felicitó al Prof. Luis Luccini Rivas, Director de los dos coros. Una vez más estos dos colegios demostraron, con su confraternidad interescolar, la

unidad de las colectividades armenia e italiana.

CENA DE BIENVENIDA

A su regreso del viaje que por motivo de negocios realizó a Europa el conocido industrial del calzado Antonio Azadian, junto con otros empresarios, fue agasajado con una cena de camaradería organizada por sus compañeros de la Comisión Directiva de la UGAB y familias; el Sr. Azadian es vicepresidente de dicha Institución y a los postres narró sus experiencias en el Viejo Mundo, las que fueron seguidas con atención por sus amigos.

DEMOLICION Y NUEVA CONSTRUCCION

Dando paso al progreso, la demolición llegó al viejo edificio de UGAB para que el nuevo gimnasio pueda ser terminado.

Cuántos recuerdos gratos encierran esas viejas paredes! La vieja casa cede su lugar al palacio en el que se formará deportivamente la juventud.

Así se inicia una nueva etapa, que coincide con el

comienzo de la segunda mitad de siglo de Parecordzagán. La Institución educadora de la Diáspora, que modela a las mentes, cuerpos y almas. De este modo amplia su horizonte —también en Uruguay—, la Unión General Armenia de Beneficencia, cuyo lema "La unión hace la fuerza", se cumple una vez más.

UGAB HOMENAJEA A MARASH

Con motivo de las Bodas de Oro de Marash, el Consejo Directivo de UGAB invitó a los integrantes de la Comisión Directiva de la Institución amiga. La reunión transcurrió en un ambiente fraterno y las autoridades de UGAB elogiaron la jerarquía con que los directivos conmemoraron el quincuagesimo aniversario. En nombre de una y otra institución, el benefactor Misak Kouyoumdjian y el contador Avedis Barsamian intercambiaron con el presidente Khachig Getzolian sendos obsequios recordatorios.

SUIZO, ARGENTINA
COMPAÑIA DE SEGUROS S. A.

La Tradición, garantía de perduración

El hombre vive encuadrado por instituciones que él mismo crea; una de ellas es la tradición, así como los usos y costumbres, el lenguaje y las expresiones de la vida religiosa. Las tradiciones preceden al individuo. lo siguen hasta después de su muerte y señalan el camino futuro de sus descendientes. La génesis del hombre está en su comunidad, en su nación, palabra que deriva de nacer: el genio nacional del grupo étnico es el que realmente establece la unidad de la comunidad. se impone al individuo por las tradiciones, de hecho, y determina su manera de pensar, sentir y obrar.

La tradición es un discernimiento del pueblo, constituido por los modos de vinculación entre representaciones fijadas progresivamente en el curso del desarrollo histórico y que permanece gracias a su aptitud de determinar la conducta de los individuos y grupos. Resulta de la relación de hecho que existe entre herencia, educación, autoridad, experiencia que cada uno tiene de la vida y se proyecta en la formación moral de la comunidad.

En la tradición religiosa, por ejemplo, la idea de Dios contiene una multitud de elementos antropomórficos vinculados al modo de vida histórico y étnico del pueblo. En París, en el ábside de la basílica del Sacre Coeur está representada la figura de la divinidad como un hombre de rasgos ascéticos, de tez blanca, rubio y de ojos claros; también está representado en lo alto del ábside de la Iglesia Matriz armenia de esa ciudad, en la figura de un hombre corpulento, que casi abraza al altar, con una frondosa cabellera bien oscura, de tez cetrina, grandes ojos negros, dando una sensación de vigor, opulencia, casi de sensualidad. Cada una de ellas responde exactamente a la religiosidad imaginativa de los franceses y los armenios, respectivamente.

Las personas conservan las tradiciones, en primer lugar, con conciencia de formar parte del pueblo al que pertenecen y después, haciéndose solidarias con las demás personas de su comunidad, es decir, se hacen auto-responsables o, mejor aún, co-responsables en cuanto a querer obrar según una conducta que armonice con el todo de la comunidad; hay un acto libre del individuo que acepta obrar según un determinado compromiso. Esta asunción de la responsabilidad de conservar las tradiciones recae más sobre las personas e instituciones de cultura.

Por la misma razón de que las tradiciones señalan el futuro de las generaciones, en el sentido de mantenerlas dentro de la comunidad o separarlas, deben ser objeto de una especial atención por quienes se preocupan por la continuidad de los hijos en la idiosincrasia armenia. Bautizar a los hijos según el rito armenio, enseñarles el idioma, alimentarlos con comidas típicas, enviarlos a escuelas armenias, inscribirlos en nuestras instituciones, habituarlos a concurrir a nuestras ceremonias religiosas, explicarles el significado de nuestras costumbres, destacar el prestigio cultural de la nación a través de más de treinta siglos de historia, cumplir los diversos actos que preceden al matrimonio y celebrar el casamiento según el rito armenio, enterrar a nuestros muertos con la rica liturgia de nuestros antepasados, son los medios que asegurarán la perduración de nuestras futuras generaciones.

La educación de los hijos comienza antes de que nazcan; conozcamos nuestras tradiciones para poder mañana transmitir las a nuestros hijos.

Periódico armenio
SARDARABAD
Reg. Nac. de la Prop. Int. N° 1.301.343 Redacción y administración
Cnel Niceto Vega 4779 1414 - Buenos Aires
Abono Mensual: en Argentina \$300; Uruguay N\$4
Annual subscription rate: US\$30

Lo Armenio en el colegio Marie Manoogian

Casi un centenar de jóvenes componen los cuatro cursos del secundario, a los cuales se sumarán, el año próximo, los nuevos inscriptos, con lo que se completará el ciclo total y recibirán sus diplomas de Bachilleres los primeros graduados del Instituto Marie Manoogian.

¿Qué lugar ocupa en todo esto la enseñanza de lo armenio? Es indudable que las familias que envían sus hijos al Colegio Manoogian lo hacen por pertenecer a la colectividad armenia, para que se formen en la cultura armenia, conserven las costumbres e idioma armenio y oren conforme al rito armenio. Y el colegio Manoogian, además de cumplir con el programa oficial, enseña idioma y literatura castellanos, geografía e historia argentinas e inculcar el amor a esta bendita tierra que adoptó a nuestros mayores, comienza sus tareas de cada día con una oración rezada en idioma armenio; durante el recreo largo de las diez, los chicos pasan discos de música armenia.

Han formado conjuntos que interpretan música armenia. Además del programa oficial, en sus clases de cultura musical estudian ocho canciones armenias, entre ellas las diversas partes de la misa armenia, a cuatro voces; aprenden historia e idioma armenios y hasta en los campamentos que hacen todos los años en los lagos del sur, se les enseña a cocinar comidas armenias.

Lo que se evita en el Colegio Manoogian es despertar en los alumnos ideas que los distancien de otros jóvenes armenios; no se les habla de política. No se les inculca la intolerancia, la pasión por colores que no sean los argentinos. Al frente del Colegio Manoogian ondea la Bandera Nacional a la que con unción saludan al entrar y al salir. Y nada más.

Los alumnos del colegio Manoogian están acostumbrados a la libertad de criterio: su fe cristiana, estimulada por sus familias y por el Colegio, los acerca frecuentemente a las ceremonias religiosas de la Iglesia Armenia, inspirándoles amor, comprensión y espíritu de fraternidad.

Lejos está de los propósitos de quienes dirigen el Instituto hacer perder el tiempo a los alumnos hablándoles de ideas obsoletas y ancladas en un pasado felizmente superado. Son jóvenes y quieren estar al compás del avance del mundo: con amor a Dios y unidad con sus familias.

Canciones Armenias, tradicionales y novedosas, litúrgicas y profanas, constituyen el repertorio que aprenden los alumnos.

Periódicamente los alumnos asisten a ceremonias religiosas armenias y reciben clases especiales de doctrina cristiana, impartidas por sacerdotes armenios.

Los lectores nos escriben

Establecimiento Metalúrgico
"ARMENIA"
de C. SAHAKIAN

MONTAJES INDUSTRIALES

CAÑERÍAS

ESTRUCTURAS METÁLICAS

Teleros y Oficinas: SALVA 5730

ROSARIO

Rosario, 7 de Diciembre de 1977

SEÑOR DIRECTOR
NAHABET NAHABETIAN
CNET, NICETO VEGA 4779 - 1414
BUENOS AIRES

De mi mayor consideración:

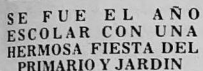
Al recibir y leer v/diario Sardarabad N° 51 de fecha 3.12.77, observo que en la columna "Preservemos el lenguaje Armenio", hay un párrafo que yo interpreto que está equivocado en su expresión, que dice así:..... "Incomparablemente mayor", y a mi entender debiera decir menor; hago esta aclaración porque a mi me toca muy de cerca, pues a pesar -y me siento muy honrado- de ser hijo de Armenio, mi lenguaje no es perfecto, pero lo hablo con orgullo-.

Sepa Ud. entenderme el porqué de esta aclaración, porque además tengo hijos que estudian el idioma Armenio.

Sin más saludo a Ud. Atte, deseando / éxito en su cometido.-

CARLOS SAHAKIAN

N.de la R.- Efectivamente, Sr. Sahakian, debía decir menor en lugar de mayor; agradezco su observación.

- El 11 de diciembre se celebró en el Teatro Coliseo la Fiesta de Fin de Curso de la Fundación Educacional Jiríman, con una programación artística.
- El 2 de diciembre tuvo lugar en el Teatro Coliseo la Fiesta de Fin de Curso del Instituto San Gregorio el Iluminador, bajo el patrocinio de Mons. Abadian.

● El 30 de noviembre, en el Teatro Cómico, se reunió el sector divertido de la colectividad, para unirse en la carcajada. El alegre acontecimiento era festejar la victoriosa campaña del Deportivo Armenio en 1977: el gol del triunfo lo señalaron los artistas argentinos al intercalar palabras armenias en sus libretos.

● El domingo 4 de diciembre, organizado por la

Lo insólito y extraordinariamente simpático fue el regalo de fin de año que el cuerpo docente brindó a los alumnos, al representar para los chiquitos un conjunto de danzas y cancio-

Unión Compatriótica Armenia de Marash se realizó un pic-nic en el recreo "Danubio Azul". El día ayudó y todo transcurrió en el ambiente alegre y familiar que caracteriza a todo lo que organiza esta prestigiosa Institución.

● El 3 de diciembre, Hadjin Dun agasajó con una cena danzante a los jóvenes que cumplieron 15 años en 1977, fiesta a la que se denominó Hadjin Dun Florido.

● El 3 de diciembre y bajo la dirección del Reverendo Padre Arsham Bozoyan se celebró el Fin de Curso en la Escuela Armenia de Vicente López. Sección Armenia. En la ceremonia se entregaron los diplomas a los egresados y con esta culminación el Padre Bozoyan ratifica otra vez su pericia docente y su espíritu jovial y activo.

Fue, en suma, una experiencia positiva que reveló la consustanciación existente entre maestras, padres y alumnos del colegio **Marie Manogian**.

La fiesta terminó con el retiro de la Bandera de Ceremonia a los acordes de la Marcha de San Lorenzo.

El 3 de diciembre, en el campo de deportes que la UGAB tiene en Gurruchaga y Niceto Vega, los alumnos y alumnas del secun-

La capacidad del campo de deportes estaba colmada de público y honraron con su presencia el Sr. Secretario Honorario Kevork Kechichian y la Sra. Iskuli Festsoldjian. El acto comenzó con la entrada de la Bandera Nacional y canto del Himno Argentino; luego usó de la palabra el Profesor Fernández, titular de la cátedra de Contabilidad Práctico del Instituto, quien destacó el espíritu

de libertad que anima a la Unión General Armenia de Beneficencia, al cuerpo docente y al alumnado.

Culminó el torneo de fútbol de los más chicos, que auspiciara la liga de Jóvenes de la Ugab y que dirigiera el Profesor Luis Goya.

En la clasificación final de Categoría A (10/12 años) se consagró CAMPEON el equipo de LA MAQUINA, integrado por Gabriel Andonian, Adrián Anzourian, Carlos Djordjian, Anibal Ohanian y Miguel Angel Sicilian.

Como Subcampeón de la misma categoría se clasificaron LOS BIONICOS, con Claudio Balassanian, Miguel A Djanikian, Guillermo Katavian, Juan Ohanian y Jorge Sarafian.

Mediante la conversión de 10 goles durante todo el torneo Gabriel Andonian se clasificó como goleador máximo.

CAMPEON de la Categoría B (6/9 años) fue el equipo **LOS INVENCIBLES**, en el que actuaron Carlos y Jorge Baghghian, Raffi Bedoyan, Carlos Arturo Emirian, Diego Katavian, Victor Tenekedjian y Mariano Vaneskehejian.

EL SOL fue declarado Subcampeón de esta categoría. Siendo sus integrantes León Andonian, Carlos Kapelian, Jorge Margossian, Carlos Alberto Ohanian, Jorge Ohanian, Pablo Terzian y Juan Yernazian.

El tercer puesto correspondió a Los Diablos.

categoría se consagró Carlos Emirián, habiendo convertido 5 goles.

Correspondió premio de copa y medalla a cada uno de los integrantes de los equipos clasificados Campeón y Subcampeón de las dos categorías, así como otros premios importantes. Hubo, asimismo, un Trofeo Especial para los máximos goleadores arriba mencionados.

El premio al **mejor deportista** correspondió en la Categoría A) a Jorge Sarafian, y en la B) a Jorge Margossian.

Asimismo, se premió al **mejor compañero**, correspondiendo el Trofeo a Carlos y Guillermo Kapelian, Diego

Katavian y Miguel Angel
Sislian.
El 10 de diciembre se

entregaron los premios ante la presencia de los Sres. Haig Emirian, Jorge Margossian — quien obsequió las medallas —, representantes de la Asociación Armenia de Cultura Arshag Chobanian, donantes de las copas y camisetas.

Habló en esa oportunidad el señor Ruben Kechichian para referirse a la importancia de este torneo infantil y a sus implicancias favorables en la niñez y la juventud, mencionando que Liga de Jóvenes apoyó con sumo agrado este torneo de quienes, en el futuro, serán sus integrantes.

Algunos de los chicos participantes del torneo Infantil de fútbol, junto al Presidente Honorario de la UGAB señor Chaim Emirian y al Profesor Luis Goya.

PREMIO

La Dra. Alicia Misirlian que actúa en la III Cátedra de Pediatría de la Facultad de Medicina, junto a otros facultativos recibió el premio Pedro de Elizalde por el trabajo "Neumonía por bacilos gram negativos en la infancia".

DONACIONES

al Fondo Garabed Shahinian	
Rosa E. de Shahinian	\$ 550.000.-
al Fondo Post-Graduado por el bautismo de Juan Lucas	
Arslanian	
Jorge Margossian y Sra	\$ 50.000.-

BODAS DE ORO PROFESIONALES DEL DR. ONNIX TOROS

● El 3 de diciembre, en la residencia de la familia Arslanian los familiares y amigos del Dr. Onnx Toros festejaron las Bodas de Oro profesionales de nuestro facultativo. Fue una noche llena de nostálgicos recuerdos y alegría. SARDARABAD se une a las congratulaciones de los seres queridos.

BAPTISMO

El 10 de diciembre fue bautizada Daniela Youssefian, hija de Anahid Eulmez y Archag Youssefian; fueron padrinos Nelly y Suren Youssefian.

NERCES BALIAN S.A.C.I.A.F.I.

CONCESIONARIO OFICIAL

TORINO - RENAULT

LAS FLORES 499 - WILDE

TEL. 207-7139

ԾՆՈՂԱՑ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ամառային տար օրերը սկսան:

Այս չրջանին, ամէն անհատի փափաքն է համարուած օրերը առաւելագոյնս օգտագործել հանգստանալու եւ կազդուութեամբ համար: Քաղաքի տարիքն ձեռնարկաւորութեամբ միտումով բնականօրէն կ'որոշեն մեկնել ծովափնայն քաղաքներ կամ աւելի զովասուն քաղաքներ եւ լեռնային շրջաններ:

Հայկական վարժարանները իրենց դռները արդէն փակած են: Աշակերտները մինչեւ վերամուտ, մասնաւորապէս երեք ամիսներ, պիտի գտնուին իրենց ծնողներուն իմացական եւ բարոյական հակոցութեան տակ:

Այս շրջանին անոնք աւելի կարելիութիւններ պիտի ունենան շիման մէջ մտնելու նորաձեւային բարեկրու եւ սովորութիւններու, քնդօրինակելու եւ ընդելուզելու զանոնք իրենց հայկական սոսիալ աւանդութիւններու հետ: Ուրեմն տարուայ ընթացքին իրենց հայկական վարժարաններէն ստացած եւ սովորած բոլոր առումներէն իրենքը մի քանի ամսուայ ընթացքին յօյս պիտի ցնդեն, յաջորդ տարի մասամբ միայն վերանորոգուելու երաշխաւորութեամբ: Ծնողները պէտք է աշխատին կանխել այդ չարիքը:

Տարուայ ընթացքին եթէ հայ մանուկի կրթութեան, հայեցի դաստիարակման եւ հայերէնի տիրապետման պատասխանատուները Հայ վարժարանն ու ծնողներն էին, ամառային շրջանին այդ պարտականութիւնները բոլորովին կ'իյնան ծնողներու վրայ, հասկնալի պատճառներով: Այն ծնողը որ բժախնդիր է իր զաւակին կամ զաւակներուն հայերէնի գիտութեամբ, եւ ՊէՏԲ է ամէն ծնողը ունենայ այդ բժախնդրութիւնը, հարկաւոր է որ մանուկը ամառային շրջանին ալ աւելի յաճախարար դրաղութիւն իր զաւակով, անոր յիշեցնէ իր պարտականութիւնները եւ հետո հայերէն խօսի: Տան մէջ պէտք է ստեղծուի հայկական մթնոլորտ, եւ այդ կարելի է միայն հայերէն խօսելով: Թէ ոչ բոլորովին ի զուր է ներթափանցողութիւններ ընել եւ զաւակ մը հայկական վարժարան ուղարկել, պարզապէս ամառային շրջանին ամէն ինչ մոռնալու համար:

Ասիկ զատ ամառային շրջանին կը համընկնի երեք կրօնական եւ ազգային տօներ, որոնց մասին վարժարանները ժամանակի զուգարդի պութեան պատճառով անկարող են բացատրել, հետեւաբար փոխանցել անոնց խորհուրդը եւ իմաստը: Անոնք են, Նոր Տաքին, Սուրբ Ծնունդը եւ Վարդանանց տօները: Ծնողներու պարտականութիւնն է նաեւ իրենց զաւակներուն բացատրել, անշուշտ միշտ հայերէնով, մանաւանդ Սուրբ Ծնունդի եւ Վարդանանց պատմութիւնը խորհուրդներն ու իմաստները:

Ընդհանրապէս ծնողներու ճշգրտութեամբ է որ պիտի իմաստաւորուին հայկական վարժարաններու գոյութիւնը: Իսկ ամառային տրմակաւորութեան, ծնողներու եւ զաւակներու միջեւ հայերէնով փոխ յարաբերութիւնը պիտի երաշխաւորէ թէ՛ հայկական վարժարաններու գոյատեւումը եւ թէ՛ երկուստարը սերունդին հայկական աւանդութիւններու եւ սովորութիւններու փոխանցումը:

Յարգելի ծնողներ, կատարեցէ՛ք ձեր պարտականութիւնները:

ՄԵՐ ԳԱՆՈՒԹԵԸ

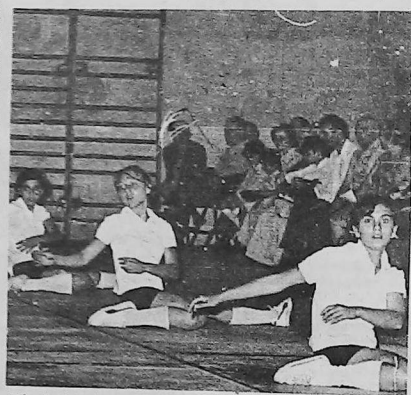
ՄԱՐԻ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՎԱՐՇԱՐԱՆԻ ԱՄԱՎԵՐՁԻ ՀԱՆԴԵՍՆԵՐԸ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Մարի Մանուկեան վարժարանը արդէն աւարտեց իր հիմնադրութեան չորրորդ տարին: Տասնօթիք աշակերտներով սկսող վարժարանը, այս տարի չրջանին ունէր երկու հարիւր աշակերտներ: Իրեն նորակազմ վարժարան, այս տարի եւս չունէր: Նորակազմներ, որովհետեւ վարժարանի մանկապարտէզին քայի ունէր միայն նախախթարանի առաջին երկու դասարանները, եւ երկրորդականի առաջին չորս դասարանները: Յառաջիկայ տարի վարժարանը պիտի տայ իր առաջին չրջանաւարտները:

Դեկտեմբեր 3ին, երկուշաբթի 18ին, նախախթարանի եւ մանկապարտէզի աշակերտները տեղական բաժնի աւարտական հանդէսի ներկայացուցին Սարգիս Պէնկեան սրահին մէջ: Սրահի առաջամասը զեղեցիկօրէն դարձաւ իր ուսուցչութիւններու ժառանգանքներով: Դասարանն առ դասարան, պղտկները ներկայացուցին պարեր, երգեր եւ արտասանութիւններ:

ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱՀԱՆԴԵՍԸ

Նոյն օրուայ ժամը 20ին, երկրորդականի աշակերտները Միութեան մարզադահլան վրայ ներկայացուցին զեղեցիկ մարզահանդէսը: Մրցութիւններու կարող աշակերտներէ բաղկացած չորս խումբեր, երկուքը աղջկաներէ բաղկացած, երկուքը տղաներէ, հանրու-

թեան ներկայացուցին չորս տեսակ մարզամեքերու համադրումները, չափական մարզանքներէ մինչեւ ձողափայտերու մարզանքները: Բոլոր մարզանքներու ընթացքին նմանքի էր աշակերտութեան խաղաղաւորութիւնը եւ կատարողութեան զերազանցիկութիւնը:

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԱԿԱՆ ԴԱՇԱՀԱՆԴԵՍԸ

Մեր անցեալ թիւին մէջ յայտարարուած էր թէ տեղւոյս Հ. Բ. Ը. Միութեան ամառային շրջանին վարժարանի աշակերտները եւ գաղութի անդամները հայկական մթնոլորտի մը մէջ ի մի բերելու մտայնութեամբ, բաղաձայն մօտ ճառասուտն ըլլալով հետաւորութեան վրայ ծառայողներով շրջապատուած եւ լուրջապահով զեղեցիկ դրօսայի մը՝ հանրութեան տրամադրած էր:

Կիրակի 11 Դեկտեմբերին, տարեկան դահլանահանդէսով մը դրօսայիին հանդիսաւոր բացումը կատարուեցաւ: Ահա՛մար բազմու-

ՏՆՐՈՒՆԻ

Խոր ցաւով կ'իմանանք որ Գորտոպաշայ դպրոցի Դեկտեմբերի առաջին մի քանի օրուան ընթացքին կորսնցուցած է իր անդամներէն՝ Էնկեւուհի ՆՈՒՄՐԻ ՏԵՐ ԵԱՅՈՒԲՆԱՆԸ եւ Ընկ. ԳՍԵՊԱՐ ԿԵՕԼՈՂԱՆԵԱՆԸ, որոնք չաջորդաբար իրենց մահկանացուն կնքած են Դեկտեմբեր 3ին, եւ 3ին:

Ողբացեալ ընկերուհի Նուարդ Տէր Եալուհեանը կրպակիցն է Յունաստանի մէր հաստաւոր զեկաւոր ընկեր Սարգիս Տէր Եալուհեանի, եւ մայրը՝ Գորտոպայի Թէքէեան Մշակութային Միութեան ատենապետ, Թերթիս տեղւոյն պատասխանատու եւ աղային ընկեր Կայանի Տէր Եալուհեան:

Իսկ վաղա՛մեռիկ ընկեր Գապար Էջօղլուհեանը եղած է Մեղրուհեան Կրթական Հաստատութեան շրջանաւարտներէն, չտարիներով զեկաւորած է Յունաստանի Արարատ Մշակութային Միութեան կրպակով, եւ իր անհատականօրէն աւակուցութիւնը բերած է Հ. Բ. Ը. Միութեան, ըստ Միութեան քայի Գորտոպայի մէջ: Թերթիս հիմնադրութիւնէն ի վեր մինչեւ իր անակնկալ մահը մնաց անոր հաստատիւմ աշակերտ:

Իսկ վաղա՛մար Սեդատական Կուսակցութեան Հարաւ Սմերիկայի Շրջանային, Արալի Զոպանեան Մշակութային Միութեան եւ Սարատաւոր պատի վարչութիւնները այսու կու դան իրենց ցաւակցութիւնները յայտնելու ընկերներ Կայանի Տէր Եալուհեանին, Նուարդ Էջօղլուհեանին - Տէր Եալուհեանին, Աւետիս, Ալիս եւ Աղատուհի Տէր Եալուհեաններուն, Տէկին Նուրիսիմէ Կէօղլուհեանին, Տէր եւ Տէկին Ուկրակի Կէօղլուհեաններուն եւ համայն Տէր Եալուհեան եւ Կէօղլուհեան զերաւատաներուն:

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՐԻ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՎԱՐՇԱՐԱՆ

ՏՐԱՊԱՐ ՄԱՆԿԱՊԱՐԱՏԷԶ

Բաղրոց, Կոկոն եւ Կոկոնի դասարաններ

ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ

Առաջին, երկրորդ եւ երրորդ դասարաններ

ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ

Լիւի դասարանացք

ԲՈՒՐՈՐԴՈՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՐՈՒՈՐՏ

Շտապեցէ՛ք արձանագրել ձեր զաւակները երկուշաբթի 6 մինչեւ Ուրբաթ ժամը 10 - 12

Թիւն մը դրաւած էր դրօսայիի զերթ բոլոր մասերը: Լողաւաքներ, հանգաւ մեծութեան, անդադար լեցուն էր: Եղան փոքրիկներ, որոնք նոյնիսկ իրենց ձաւերը աւազանին մէջ կերան, ի դարձեալ իրենց ծնողներուն:

Տարօրինակ անդադաւաւորութիւն մը կը տեսնուէր: Ժողովուրդը ուրախ էր: Երեւ երգեր եւ պարեր ինչպէս նաեւ նախիկ մրցատար: Կէսօրուայ ժամերուն խորոված հոտը տարածուած էր բոլոր շրջակայը: Կէսօրէ հտը յատուկ հրաւիրուած նուագախումբ ալ աւելի խանդավառեց ժողովուրդը: Երեւոր նաեւ ժամը 20ին, երբ արդէն մթնցաւ եւ լուսարձակները լուսաւորեցին բոլոր դրօսայիին եւ աւազանը, ժողովուրդը չէր ուղեր դաժմուի բնութեան զերկէն:

Կարծէ՛ք շնորհաւորել Հ. Բ. Ը. Միութեան վարչութիւնը այս զեղեցիկ եւ անմոռանալի օրուան առթիւ:

ՏՕՆ ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴԻ

(Մայր Հայրենիքի Տարեդարձին Առթիւ)

Հայ ժողովուրդի եղբրական պատմութեան մէջ, քիչ են բախտորոշ թուականներ՝ որոնց տօնաւորումով պիտի կարողանայինք հրեւումսքի պահեր ապրիլ տարին գէթ մէկ անգամ: Դարեր առաջ, երբ հայկական պետութիւնը անվերականգնելիօրէն ինկաւ հայրենի հողին վրայ, մեր պապերը ապրեցան տառապալից կեանք մը՝ տուայտելով օտար իշխանութիւններու կրունկներուն տակ: Մայր տուաւ բռնագողթ մը եւ չորս հովերուն յանձնուած հայ բազմութիւններ, գացին լուծուիլ օտար միջավայրերու հայրցին մէջ՝ սկզբնական շրջանի բարգաւաճումէ եւ ազգային գոյատեւումէ ետք:

Ամայացաւ Հայաստանը. Օսմաններու յաջորդները շարունակեցին կեղեքումները փոքրամասնութիւն դարձող բնիկ հայ տարրին դէմ: Ի վերջոյ, եկաւ չարագուշակ 15-ը, ու իրենց նախորդներուն արժանի ժառանգորդ՝ նոր դահեմապետները գործադրութեան դրին դարուս առաջին ցեղասպանական ծրագիրը:

Անհիտուած հայութիւնը հակառակ մահացու հարուածներուն, փարեցաւ փոքրիկ հողաշերտի մը, որպէս փրկութեան վերջին լաստ. մենք թշնամին սակայն, որոշք էր վճռական հարուածով մը եզմել Արեւելահայաստանը եւս, վերջնականապէս բաղելու համար Հայ ցեղի գոյութեան ամէն բնկոր: Ազգային ոչնչացման գերեզմանի սեմին կանգնած Հայ ժողովուրդը, անպաշտպան, լիւծած բոլորէն, ապրեցաւ օրհասական պահերու սարսափը, սպասելով Գարապէթիի վոհմաններու գալուստին, որոնք Այեփսանդրապոլը գրաւելէ ետք կը պատրաստուէին մտնել Երեւան՝ մեր գոյութեան վերջակէտը դնելու համար:

Յանկարծ, յուսալուծած ու իր դժիխմ բախտին ակամայօրէն համակերպած հայը տեսաւ օգնութեան ձեռք մը երկարումը: Ձգաց թէ՛ բոլոր կնատուներէ վեր, իր գաղափարական բնոյթէն անցաւ, այդ ձեռքէն էր որ պիտի կարեմար փրկել զինք ջրամոյն ըլլալէ՝ ու պատահեցաւ հրաշքը: Զարդարարը ստիպուեցաւ կանգ առնել, առանց կարենալ իրականացնելու նախնիքի ու աւերի իր ծրագիրը: Խորտակուեցաւ մեր ֆիզիքական ապահովութեան սպառնացող Դամուկասն սուրբ. ու ժողովուրդը, դարերէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով՝ կարողացաւ ազատ եւ ապահով շունչ փաշել:

Վերականգնեցաւ հայկական պետականութիւնը. ծայր տուաւ վերաշինութեան արշաւը: Աւերակներուն եւ հիւղաւաններուն տեղ, հայուն շինարար ձեռքերը նոր ուստաններ ստեղծեցին: Ամենակարեւ ժամանակամիջոցի մը ընթացքին, ոչինչէն սկսելով՝ երկիրը հասաւ մշակութային, ճարտարապետական եւ գիտական պատուաբեր մակարդակի մը:

Հրաշալի կերածնունդ, գոր միայն հայը պիտի կարողանար իրականացնել:

Արդարօրէն, Մայր Հայրենիքի տարեդարձը կը նկատենք որպէս մեր դարաւոր պատմութեան վերջին շրջաններու ամենաբախտաբաշ թուականը:

«Ապագայ»

ԵՍ ԶԱՒԱԿՍ ՀԱՅ ԴՊՐՈՑ ԶԵՄ ՂՐԿԵՐ...

Գրեց՝ ԵՐՈՒԱՆԻ ԱԿԻԾԵԱՆ

Հայրենի հողին ու շունչին շնորհակալ զգեստներէն հետո, անհարկաւ տեւ փորձիչ ներկայ պայմաններու տակ, աշխարհացրի մեր ժողովուրդը լծուած է տնտեսական աշխատանքի՝ անհեղ պայքարի — ազգային դիմագիծ անաղարտ պահպանման ու հայուն հայկականութիւնը երկարածելու համար, ի հնունդս զայն յանձնարելու մեր տեւականին առջեւ ցցուող անհարկու վտանգներու անգիշող սպառնալիքին:

Անգամահատելի է արդարեւ, թափուած ճիւղը այս ուղղութեամբ՝ հալաւան ծեծ ու փորքոլոր գաղութներէ ներս: Իսկ միւս կողմէ ցաւալի է որ զանազան հալանք մարդիկ, գրչակներ պիտի ըսէին, որոնք հոս ու հոն իրենց ստորագրուած դաշտի յօդուածներով յանգեցնուին ունեւան նշանցներու տարուած ու դեռ տարուող այս վսեմ գործը: Փոխանակ զհետադարձութեան կամքով վերցնելու նոյնպէս կրնանք գտնուիլ մէջ, այս մարդիկ կը պրտորեն միտքը հասարակութեան, մրտել փորձելով ճակատները ազգամուրէ կամատրեմութեամբ:

Արտաշեսարքի մեր իրականութեան մէջ, գրեթէ ամէն օր, ամէն տեղ, առաւել կամ նուազ չափով կը հանդիպենք սրտմաշուր եւ տխուր երեւոյթներու: Ամէն հայու պարտականութիւնն է, գերբնական ճիւղով մը թուր կանգնել ազգակործան այս երեւոյթներուն առջեւ, կանցնելու կամ գէր դաճողութեան համար հաղու հոսանքը դէպի վար:

Ահաւասիկ նմոշ մը, դրուած մը ցաւալի այդ երեւոյթներէն, որ կու գայ հաստատուել մշտական գոյութիւնը ակնհարկաւ իրողութեան:

Ձիւնաշրջը եւ ցարացած մաքերով, խոհուն ու խորը ինկած աչքերով, շատ հաւուն, խիստ գիտակից եւ հայու ցանկերով տարուած անճատութեան մը այցելութիւնը ընդունեցին վերջերս: Աչքերուն մէջ կրակ կար, սիրտին մէջ՝ վիշտ:

Յօնքները պոստելով, հաղու խոշոր աչքերը լայն բացած, բացաւ վշտաբեկ սիրտը ան՝ ու պատմեց տխուր դրուած մը մերօրեայ կեանքէն, մերօրեայ ցանքէն:

Հայածին մօր մը պատմութիւնն է ան: Էջ մը՝ կարսիքի շարդէն ետք, մեր գոյութեան եւ գոյատեւման սպառնացող ճեղքակ շարդի անհատը պատմութեան:

Քստմեցուցիչ, մարմինը փշաքաղող նման դէպքերու եւ երեւոյթներու հանդիպած ենք, կը հանդիպենք ու պիտի հանդիպենք ալ մի գուցէ, վաղը: Սակայն այս պատմութիւնը դեռատի այս հայ մօր, քիչ մը տարբեր է իր խորքով, մանաւանդ դրսեւորուող իր ոգիով:

Ի՞նչ է պատմութիւնը:

Օր մը այցելու բարեկամս, որ հայութեամբ լեցուն, հայութեամբ հպարտ եւ հայ գիրիկն ու դպրութեան հանդէպ իր հոգիին մէջ զգալի տկարութիւններ անուցանող մէկն է, կը հանդիպի ընտանիքէ մը ներս երիտասարդ տիկինի մը: Կրթական գործերով շահագրգռուած, կրթական գործերու հետամուտ եւ հայ կրթական գործը իր կեանքին անբաժան մէկ մասը դարձնացաւ այս ազգայինը, հարց կու տայ թէ որ դպրոցը կը դրկէ այդ տիկինը՝ իր զատակը:

Ի՞նչ անելու հարցում արդարեւ. պիշ-պիշ նայելէ ետք աչքերուն մէջ հարցադրողին, զարմացական ու անօրինակ շեշտով մը կը պատասխանէ այս ազնիւ տիկինը. «Անշուշտ որ օտար վարժարան: Ուրիշ բան է օտար վարժարանը», կ'ըսէ, ու կը շարունակէ. «Հոն զատակ կը հանդիպի օտար աշակերտներու՝ ֆրանսացի, անգլիացի, ամերիկացի, գանատացի, կը բարեկամանայ անոնց հետ, անոնց տունը այցի կ'երթայ, անոնք մեզի կու գան... ուրիշ բան է ճանքը օտար վարժարանը, ուրիշ բան...»:

— Լաւ տիկին, կրկին հարց կու տայ բարեկամս. սա կամ նա պատմաբան, իրաւագի կամ անհրաւ, ձեր զատակը արձանագրած էք օտար վարժարան: Ի՞նչ կը խորհիք ձեր զատակը ամառները կամ Շաբաթ օրերը հայկական վարժարան մը դրկելու մասին: Գոնէ այս ձեռով ձեր զատակը առիթը կունենայ հայօրէն ապրելու հայկական միջավայրի մը մէջ, եւ ընտելանալու՝ Սուրբ Մեսրոպի Ա. Բ. Գ.-ին խորհուրդ կու տայ ան:

«Ոչ, ոչ, ամենեւին չեմ ուզեր որ զատակս հայ տղոց հետ չփուտ ունենայ, հայերու սովորութիւններ վարժութի: Ինչ որ գեղեցիկ է ու արդուր անուամբ ձմեռը օտար վարժարանէ, ամառնային վարժարան կամ Շաբաթօրեայ վարժարան յանձնառելով պիտի կորսնցնէ ան, կը պնդէ տիկինը: Ոչ, ոչ ամենեւին չեմ ուզեր որ զատակս հայ փոքրիկներու հետ խաղայ, վերջը հայու սովորութիւններու կը վարժուի, կ'աւրտի զատակս...»:

Սոցթթալ

El Instituto Marie Manoogian por dentro

Las autoridades de la UGAB prestan dedicación inmediata al desarrollo de las tareas, por intermedio de la Comisión Educacional, la cual visita las clases, mantiene reuniones con el cuerpo directivo y docente y charlas con los alumnos, especialmente en lo que respecta al perfeccionamiento de la enseñanza del idioma armenio.

La Directora de la Sección Primaria, secundada por un equipo de maestras altamente especializadas y expertas, prepara a los alumnos en el programa oficial, completando concepciones de artes plásticas y del folclore nacional y armenio. La familia tiene una relación inmediata con la escuela, y participa del desarrollo de la educación del hijo.

Los alumnos del Secundario realizan visitas a fábricas y a zonas del interior, y preparan trabajos de investigación, dirigidos por Profesores que los inician en la organización de la empresa. En la foto, grupo de alumnos durante su visita a la fábrica Adidas.

INSTITUTO PRIVADO MARIE MANOOGIAN de la Unión General Armenia de Beneficencia

REALICE CON
NOSOTROS LO QUE UD. SOÑÓ PARA SUS NIÑOS

GUARDERIA — 3 años
JARDIN DE INFANTES — 4 años
PREESCOLAR — 5 años

Gabinete psicopedagógico
Jardín con juegos al aire libre
Idioma inglés
Música
Actividades físicas
Medio pupilos
Omnibus
Becas

SECCION PRIMARIA
1º, 2º y 3er. grados.

Religión. Música
Plástica
Idioma armenio
Enseñanza por métodos modernos
Historia armenia
Medios audiovisuales
Idioma inglés. Maestros especializados
Deportes
Medio pupilos
Omnibus

SECCION SECUNDARIA
BACHILLERATO
CICLO COMPLETO

Orientación vocacional
Idiomas inglés y francés
Enseñanza de armenio
Promoción del espíritu artístico
Música. Coro. Orquestas. Discoteca
Gabinete de Física. Laboratorio químico
Visitas a museos, fábricas.
Campamentos. Excursiones.
Deportes. Formación de equipos.

ABIERTA LA INSCRIPCION: ACEVEDO 1322, CAPITAL
DE LUNES A VIERNES DE 10 a 12 hs.

Especial dedicación se concede a la vida al aire libre. Durante las vacaciones de verano e invierno se realizan Campamentos dirigidos por el Rector del Instituto, durante los cuales los alumnos continúan su aprendizaje, bajo la conducción de Profesores del establecimiento. En la foto, grupo de alumnos durante el Campamento del Parque Nacional Los Alerces, junto al lago Futalaufquén. La UGAB ha abierto, además, una colonia de vacaciones en Benavídez.

Estos niños del Jardín y Primario almuerzan ante el cuidado de maestras y madres.

La cultura armenia concentra un importante objetivo.

Una de las principales actividades es la Educación Física.

Las clases cuentan con medios audiovisuales, en salas aireadas y amplias.